

REGLUGERÐ

um markaðsfyrirkomulag við aðilaskipti að greiðslumarki mjólkur á lögbýlum.

1. gr.

Markmið.

Markaðsfyrirkomulag við aðilaskipti að greiðslumarki skal við það miðað að fjárhagslegur stuðningur við greinina nýtist sem best til að lækka vöruverð til neytenda og að greinin geti þróast þannig að nauðsynleg kynslóðaskipti geti orðið í hópi mjólkurframleiðenda og unnt sé að nýta framleiðsluástöðuna með eðlilegum hætti.

2. gr.

Skilgreiningar.

Greiðslumark lögbýlis: Tiltekið magn mjólkur mælt í lítrum sem ákveðið er fyrir hvert lögbýli og veitir rétt til beingreiðslu úr ríkissjóði.

Markaður: Fyrirkomulag viðskipta þar sem boðið er til sölu eða leitað eftir kaupum á greiðslumarki mjólkur.

Jafnvægismagn: Magn sem getur gengið kaupum og sölum hverju sinni á markaðsdegi við jafnvægisverði.

Jafnvægisverð: Það verð sem myndast þegar framboðið magn er jafnt og eftirspurt magn eða lægsta verð sem jafnvægismagn getur verið selt og keypt á.

Lögbýli: Er í reglugerð þessari skilgreint samkvæmt 2. gr. jarðalaga nr. 81/2004.

3. gr.

Markaðsfyrirkomulag.

Matvælastofnun skal annast markað fyrir greiðslumark mjólkur eftir nánari fyrirmælum í þessari reglugerð. Öll aðilaskipti að greiðslumarki mjólkur falla undir ákvæði þessarar reglugerðar og eru önnur aðilaskipti að greiðslumarki mjólkur á milli lögbýla óheimil hvort sem um er að ræða sölu eða gjafir. Undir reglugerð þessa fellur þar með talið flutningur á greiðslumarki milli lögbýla í eigu sömu eigenda.

4. gr

Markaðsframkvæmd.

Markaður fyrir greiðslumark mjólkur skal haldinn tvisvar á ári; þann 1. júní og þann 1. desember. Beri þessar dagsetningar upp á laugardag eða sunnudag færast markaðsdagur til næstkomandi mánudags. Þeir sem óska eftir að kaupa eða selja greiðslumark á markaðnum skulu skila inn til Matvælastofnunar tilboðum í lokuðu umslagi sem skulu tilgreina nafn og kennitölu tilboðsaðila, heimili og lögbýlisnúmer og það magn og verð greiðslumarks, sem boðið er til sölu eða leitað er eftir kaupum á. Tilboðin skulu hafa borist til Matvælastofnunar fyrir kl. 12.00 á markaðsdegi þegar markaður hefst. Einungis er heimilt að skila inn einu tilboði um kaup eða sölu fyrir hvert lögbýli og af sama aðila og skal óheimilt að bjóða fram mismunandi verð í sama tilboði. Matvælastofnun skal merkja tilboð þegar það berst frá viðkomandi aðila og staðfesta móttöku þess. Óheimilt er aðilum að gefa upp magn og verð sem tiltekið er í tilboðunum, sem Matvælastofnun opnar á markaðsdegi samkvæmt þessari grein. Sé það gert skal þeim tilboðum vikið til hliðar. Til að tilboð sé gilt skal fylgja staðfesting um eignarhald að lögbýlinu. Sé um leiguábúð að ræða skal seljandi skila vottfestri yfirlýsingu frá mótaðila (jarðareiganda/leiguliða) um samþykki sölu. Þá skal seljandi, sem er eigandi lögbýlis, leggja fram þinglýsingarvottorð fyrir það lögbýli sem greiðslumark er selt frá og skriflegt, þinglýst samþykki allra veðhafa fyrir sölunni. Framangreindum gögnum skal skilað með tilboði til Matvælastofnunar. Sé tilboði tekið skulu seljendur greiðslumarks skila inn nýju þinglýsingarvottorði og einnig er Matvælastofnun heimilt að krefja um frekari upplýsingar og gögn ef stofnunin telur tilefni til þess innan tímamarka sem hún ákveður. Þá er Matvælastofnun heimilt að krefja kaupendur um tryggingar fyrir greiðslu greiðslumarksins sem stofnunin metur gildar.

5. gr.

*Markaðsframkvæmd,
jafnvægisverð og jafnvægmagn.*

Við opnun tilboða, skráir Matvælastofnun magn og verð á hverju tilboði um kaup eða sölu. Við flokkun tilboða um sölu skal þeim raðað upp eftir hækkandi verði við hvert innfært tilboð. Kaup-tilboðum skal raðað upp eftir lækkandi verði við hvert innfært tilboð á sama hátt. Jafnvægisverð er það verð sem myndast þegar framboðið magn er jafnt og eftirspurt magn eða lægsta verð sem jafnvægmagn getur verið selt og keypt á. Jafnvægmagn er það magn greiðslumarks, sem boðið fram getur gengið kaupum og solum á markaðnum hverju sinni við jafnvægisverði. Greiðslumarki sem boðið er til sölu á hærra verði en jafnvægisverði skal vísað frá markaði og á sama hátt kaup-tilboðum sem eru lægri en jafnvægisverð, sbr. þó ákvæði 6. gr. um sölu á sérskræðu greiðslumarki lögbýla í leiguábúð á forræði leiguliða.

Öll viðskipti sem fara fram á viðkomandi markaðsdegi skulu fara fram á því jafnvægisverði sem markaðurinn gefur í það sinn.

6. gr.

Aðilaskipti að greiðslumarki.

Aðilaskipti að greiðslumarki, sem uppfylla skilyrði um jafnvægisverð og jafnvægmagn skv. 5. gr. eru án takmörkunar þegar í hlut á eigandi jarðar sem jafnframt er ábúandi. Sé ábúandi lögbýlis hins vegar annar en eigandi/eigendur þess þarf samþykki beggja/allra fyrir ráðstöfun greiðslumarks frá lögbýli. Leiguliða er heimilt að kaupa greiðslumark á lögbýli á markaði og skal það sérstaklega skráð á nafn hans. Leiguliða er heimilt að selja sérskræð greiðslumark án samþykkis jarðareiganda. Skal hann þá bjóða það fram á markaði, sbr. 2. gr. Sé um ábúðarlok að ræða skal það boðið fram á næsta mögulega markaðsdegi. Ábúandi skal senda staðfesta tilkynningu þar um til jarðareiganda, sem skal á sannanlegan hátt hafa borist honum 10 dögum fyrir opnun markaðar. Jarðareigandi á rétt til að kaupa það á jafnvægisverði til og með 10. dags eftir að markaður fer fram. Skal hann eigi síðar en þá tilkynna Matvælastofnun um þá ákvörðun sína. Matvælastofnun tilkynnir jarðareiganda um áformað solumagn og jafnvægisverð þegar opnun tilboða fer fram. Nýti jarðareigandi þessa heimild skal Matvælastofnun gefa þeim söluaðilum sem eiga söluþilboð hærra en jafnvægisverð, kost á sölu á því magni sem um ræðir í rétttri röð miðað við hækkandi verð á jafnvægisverði. Skal heildargreiðslumark til ráðstöfunar á þeim markaði, sem fer fram, minnkað hlutfallslega án þess að raska jafnvægisverði, náist ekki jöfnuður á þennan hátt.

7. gr.

Ákvörðun um viðskipti, gildistaka tilboða, réttaráhrif o.fl.

Tilboð gerð um kaup eða sölu á greiðslumarki eru bindandi á markaðsdegi. Kaup- eða sölu-tilboð má draga til baka hvenær sem er innan hvers markaðstímabils, sem hefst að loknum hverjum markaðsdegi og stendur fram að þeim næsta.

Aðilaskipti að greiðslumarki sem fara fram á markaði í desember skulu taka gildi frá og með 1. janúar á næsta verðlagsári á eftir. Aðilaskipti sem fara fram á markaði í júní skulu taka gildi frá og með 1. janúar á yfirstandandi verðlagsári. Greiðslumark sem flyst á milli aðila á þennan hátt skal taka sömu hlutfallsbreytingum og heildargreiðslumark gerir við ákvörðun á heildargreiðslumarki hvers árs. Aðilaskipti að greiðslumarki taka ekki gildi fyrr en staðfesting Matvælastofnunar liggur fyrir.

Matvælastofnun er heimilt að birta yfirlit yfir viðskipti með greiðslumark og verð á því. Upplýsingar sem þannig eru birtar skal ekki vera hægt að rekja til einstakra aðila.

8. gr.

Kæruheimild.

Ágreiningu um ákvörðun á greiðslumarki lögbýlis, skráningu á greiðslumarki og stjórnvalds-ákvörðanir um önnur atriði sem varða aðilaskipti og markaðsskipulag samkvæmt reglugerð þessari, er heimilt að kæra til sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra.

9. gr.

Viðurlög.

Brot á reglugerð þessari varða viðurlögum samkvæmt 82. gr. laga nr. 99/1993, um framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum, með síðari breytingum. Með mál út af brotum skal farið að hætti sakamála.

10. gr.

Gildistaka.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt heimild í lögum nr. 99/1993 um framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum, með síðari breytingum. Reglugerðin öðlast gildi við birtingu.

Frá og með gildistöku reglugerðarinnar skulu öll aðilaskipti með greiðslumark mjólkur fara eftir ákvæðum þessarar reglugerðar. Tilkynningar um aðilaskipti að greiðslumarki mjólkur fyrir tímabilið 1. september 2009 til 31. desember 2010 sem borist hafa Matvælastofnun í síðasta lagi fyrir gildistöku þessarar reglugerðar skulu þó halda gildi sínu. Einnig skulu samningar um aðilaskipti að greiðslumarki sem hafa verið gerðir í samræmi við ákvæði 2. gr. reglugerðar nr. 648/2009, um greiðslumark mjólkur á lögbýlum og greiðslur til bænda frá 1. september 2009 til 31. desember 2010 fyrir gildistöku þessarar reglugerðar halda gildi sínu á yfirstandandi verðlagsári. Samningar um aðilaskipti að greiðslumarki á verðlagsárinu 2011 skulu fara eftir ákvæðum þessarar reglugerðar.

Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu, 17. maí 2010.

Jón Bjarnason.

Sigríður Nordmann.